

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वांचल

25 Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २५ ◆ अद्यक : २९९ ◆ पृष्ठ ४ ◆ वितामोड ◆ विसं २०७७ असोज १३ गते मंगलवार (Tuesday, September 29, 2020) नेपाल सम्वत् १९४० Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल रु : ५/- भारतमा भारू : ४/-

गौरादहमा एक महिलाको हत्या

सप्तरी, असोज १२। भाषापाको गौरादह नगरपालिकामा एक ६५ वर्षीया बुद्धाको हत्या भएको छ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय भाषापाको अनुसार गौरादह नगरपालिका-१ निवासी मनमाया भण्डारीको हत्या भएको हो। घरभित्रको खाटमुनि दुवै हात खाउँडि चाँथिएको अवस्थामा उनको शब्द फेलो परेको प्रहरीले जनाएको छ। हत्या किन र कसले गरेको हो भन्ने विषयमा अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भाषापाक प्रहरी नायब उपरिकाक राकेहा थापाले बताए।

बलात्कार प्रयासका फरार तीन जना पकाउ

सप्तरी, असोज १२। सप्तरीमा चार वर्षपछि बलात्कार प्रयासका तीन अभियुक्त पकाउ परेका छन्।

२१ वर्षीया महिलालाई बलात्कार प्रयास गरेको आरोपमा पकाउ परेका सप्तरीको डाक्नेश्वरी नगरपालिका-३ भुत्तीका ३२ वर्षीय परन पाण्डित कुमार, ५८ वर्षीय खुशीलाल यादव र डाक्नेश्वरी नगरपालिका-

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोरोना संक्रमण

गौरादह, असोज १२। भाषापाक सोमवार थप एक व्यक्तिको कोरोना संक्रमणका कारण मृत्यु भएको छ। विराटनगरस्थित नोबेल अस्पतालको आइसोलेसनमा उपचारकर्त गौरादह नगरपालिकाको कोरोना संक्रमित ५२ वर्षीय पुरुषको मृत्यु भएको हो।

मध्यमेह र उच्च रक्तचापले पीडित उनलाई ज्वरो, खोकी लाग्नेपछि उपचारका लागि असोज ३ गते अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो। अस्पताल भर्ना भएपछि उनको स्वाव संकलन गरी परीक्षण गर्दा असोज ६ गते रिपोर्ट पोर्टिंग आएको नोबेल अस्पतालका

प्रबन्धक नारायण दाहालले जानकारी दिए। उनलाई आईसीयूमा राखे उपचार गर्दा समेत बचाउन नसकिएको दाहालले बताए। उनीसँगै भाषापाक कोरोना संक्रमणका कारण आठ जनाको मृत्यु भएको छ भने प्रदेश नं. १ मा मृत्यु हुनेको संख्या ६६ पुरुषो छ।

यसअघि कोरोना भाइरसको संक्रमणावट धरानमा थप एक महिलाको मृत्यु भएको थियो। धरानमा अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो। अस्पताल भर्ना भएपछि उनको स्वाव संकलन गरी परीक्षण गर्दा असोज ६ गते रिपोर्ट पोर्टिंग आएको नोबेल अस्पतालका

कैदीबन्दीलाई स्वास्थ्य सामग्री

बितामोड, असोज १२। नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भाषापा शाखाले जिल्ला कारागार भाषापाक लागि रोनिटाइजर, मास्क लगायतका आवश्यक स्वास्थ्य (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बाल्मीकि एज्युकेशन फाउण्डेशन बितामोडको विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धी सूचना

गणेश अर्याल

प्रहरी कार्यालय इलामले जनाएको छ। मदिरा ओसारपासारामा प्रयोग भएको मे०१ र २१७ नम्बरको मारुती भ्यान र त्यसका चालक सूर्योदय नगरपालिका-२का २९ वर्षका पूर्णकुमार तामाडलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ।

त्यसैगरी प्रहरीले जिल्लाकै सूर्योदय-१० नयाँचोकस्थित कल्पना तामाङ्गुले सञ्चालन गरेको जिम्बा होटल, डम्भर प्रयानले सञ्चालन गरेको एभ्रेष्ट होटल र पदम प्रधानको होटलबाट भारतीय मदिरा सिक्किमे मक्स बरामद गरेको छ। लुकाइङ्गाइ राखेको विशेष सूचनाको आधारमा इलाका प्रहरी कार्यालय प्रयोगितनगरबाट प्रहरी निरीकरण रमेश राईको कमाङ्गमा खिटिएको टोलीले होटलरुमा खानाहाई गरेको छ।

सो कममा जिम्बा होटलबाट एक सय ४१ बोतल, एभ्रेष्ट होटलबाट ४८ बोतल र प्रधानको होटलबाट ४८ बोतल गरी जम्मा दुई सय ३७ बोतल भारतीय सिक्किमे मक्स नामको मदिरा बरामद भएको हो। बरामद गरिएका सामग्री प्रहरीले करदाता सेवा कार्यालय इलाममा बुझाइएका जिल्ला प्रहरी कार्यालय इलामका सूचना अधिकारी लालब्बज सुबेदारीले बताए।

त्यसै इलाका प्रहरी कार्यालय प्रयोगितनगरबाट खर्चएको टोलीले सोमवार विहानको राति मानेभज्याड नर्जिकेको जंगलमा भारतबाट नेपालतर्फ लुकाइङ्गाइ ल्याउडै गरेको अन्वाजी मूल्य एक लाख ३६ हजार रुपैयां ८० रुपैयां वारावरको ३० कार्टन इण्डियन रेडबुल र पाँच कार्टन भाँडा माझने सावन पनि बरामद गरेको छ। बरामद भएका सबै सामानहरू करदाता सेवा कार्यालय इलाममा आवश्यक कारबाहीको लागि पठाइएको प्रहरीले जनाएको छ।

खानेपानी अवरुद्ध

भाषापा, असोज १२। गौरीगञ्ज खानेपानीबाट वितरण हुँै आएको खानेपानी तीनदिनबाटै अवैध भएको छ। इलामको विभिन्न स्थानबाट प्रहरीले अवैध मदिरा नियन्त्रणमा लिएको छ। इलाम नगरपालिकाको जिरो किलोमिटर, फिक्कल

मानेभज्याडबाट प्रहरीले अवैध भारतीय सिक्किमे मदिरा बरामद गरी नियन्त्रणमा लिएको हो।

इलाम-ज्ञको जिरोकिलोमिटरमा नियमित चेकजाँचको कममा एक सय २३ बोतल भारतीय सिक्किमे मक्स बरामद भएको छ भने मानेभज्याड र फिक्कलको विभिन्न होटलबाट पनि मदिरा बरामद गरिएको जिल्ला

खानेपानी अवरुद्ध

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

गोपेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरुलाई बचाउने ?

नियमित रूपमा सानुन-पाँचले हात पुऱे

खोल्ना र हातहुँ बर्बा नाक र मुख छोप्ने

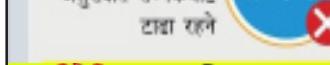
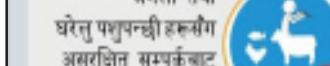
माति भन्न बन्नो तराव (Flu-like symptoms) चेखिएमा चिकित्सकले वरामाही लिए

फूल जस्तो तराव देखाउँन जो कोहीको साप्तरिक बाटा रहने

ज्वरी तर्प घेरेनु पशु-बाटीही असुरुकिन सम्पर्कबाट दाढा रहने

पशु-ज्वरी तर्प गाईको मात्र खाने

नेपाल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सूचना तथा प्रशारण विभाग

अर्जुनधारा मा डा. केसी र कुलमानको समर्थनमा प्रदर्शन

वितामोड, असोज १२। नेपाली कार्यसको भारु संगठन नेपाल विद्यार्थी संघले डा. गोविन्द केसी र कुलमान प्रियसङ्को समर्थनमा विरोध प्रदर्शन गरेको छ।

नेविसंघ अर्जुनधारा नगर समिति सभायेजाना गरेको विरोध सभामा डा. गोविन्द केसीको जीवन रक्षा र कुलमान प्रियसङ्को पुनः नियुक्तिको माग समेत गरेको छ।

पाठ्यक्रम विकास बोडलाई दिएको निर्देशन फिर्ता गर, हुम्लाको लाज्ञा क्षेत्रमा भएको चिनियाँ आत्क्रमण बन्द गर

बगेर र लडेर दुई जनाको मृत्यु

उदयपुर, असोज १२। उदयपुर राज्यमाई-२ वस्ते ५५ वर्षीया मैया लुइगेली मगरलाई खोलाले बगाउँदा उनको मृत्यु भएको छ।

माइत्रावाट फक्कने कममा सोही स्थानमा रहेको रसुवा खोला तर्ह गर्दा उनलाई खोलाले बगाएको थियो। कफ्णै दुई सय मिटरसम्म खोलाले बगाएपछि फाँडीमा अडकेको अवस्थामा मैयाको शब्द फेला परेको भनी स्थानीयले

प्रहरीमा खबर गरेका थिए।

घटनाको जानकारी पाउनासाथ गएको प्रहरी टोलीले अनुसन्धान गरेको जिल्ला प्रहरी कायालय

उदयपुरले जनाएको छ।

उता ऑखलदुगा मोलुड-७ वस्ते ७१ वर्षीय पासाड सेपाको लडेर मृत्यु भएको छ।

आइतवार आफै घरको भच्याउवाट ओलेने कममा अचानक लडाइ सेपाको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ।

लगायतका नारायाहित विद्यार्थीहरुको प्रदर्शन नगरपालिका पछि देवकोटा चौकमा पुगेर सभामा परिणत भएको थिए।

नेविसंघ अर्जुनधारा नगर समिति सभापति श्रीपिण्ठ चिमालको अध्यक्षतामा भएको विरोध सभामा नेपाली कार्यसको केन्द्रीय विभाग समिति सदस्य मदन बुढाथोकी, जिल्ला सदस्य सरस्वती स्टीला, कागेस अर्जुनधारा नगर सभापति हेमराज खेरेल, नेपाल महिला संघ नगर सभापति लीलादेवी कटुवाल, क्षेत्रीय सदस्यहरू शेखर बन, केदार खड्का लगायतको सभभागिता थिए।

सामाजिक सेवा दिवस साताव्यापी

तुलसीप्रसाद निरौला

वितामोड, असोज १२। भाषामा ४१४४ सामाजिक सेवा दिवस सप्ताहव्यापी कार्यक्रम गरी मानाइएका छ। सामाजिक सेवा दिवसको अवसर पारेर भाषामा मेचीनगर नगरपालिका-७ स्थित जागृत वाल उद्धार केन्द्रमा रहेका १४ जना बालबालिकालाई खाल्यान्न सामाजिक वितरण गरिएको छ।

लुधरन विश्व फेडेरेसन नेपालको सहकार्य तथा न्याय तथा विकासका लागि सामाजिक सञ्जाल र गैरेसरकारी महासंघ भाषामा आयोजनामा मेचीनगर नगरपालिका बडा नं. अस्थित जागृत वाल उद्धार केन्द्रमा रहेका अनाथ, पारिवारिक विचलन भएका संख्यावासी, ताल्जे जुङ, तेहथुम, भोजपुर, लगायतवाट उद्धार गरी ल्याइएका १४ जना बालबालिकालाई चामल, वाल, नुन, तेल, फलफूल लगायतका सामग्री वितरण गरिएको थिए।

गैरेसरकारी महासंघ भाषामा अध्यक्ष हारि गौतमको अध्यक्षता तथा जिल्ला समन्वय समिति भाषामा उपम्रुख चिमालीको प्रमुख आधिकारी भएको कार्यक्रममा गैसस महासंघका केन्द्रीय सदस्य छिवलाल खतिवडा, न्याय तथा विकासका लागि सामाजिक सञ्जालका कार्यक्रम सयोंपक्का कुमार चुडाल लगायतले उक्त सामग्री वितरण गरेको न्याय

तथा विकासका लागि सामाजिक सञ्जालका प्रतिनिधि रञ्जन धमलाले जानकारी दिए।

सामाजिक सेवा दिवसको सप्ताहव्यापी कार्यक्रम अन्तर्गत यसअधिक लुधरन विश्व फेडेरेसन नेपाल, न्याय तथा विकासका लागि सामाजिक सञ्जाल र गैसस महासंघ भाषामा आयोजनामा मेची अस्पतालको आइयोसेसनमा रहेका २८ जना विरामीहरूलाई फलफूल वितरण गरिएको गैसस महासंघ भाषामा अध्यक्ष रहेको थिए।

गौतमले जानकारी दिए।

ल्यस्टै लुधरनकै सहकार्य तथा न्याय तथा

विकासका लागि सामाजिक सञ्जालले भाषा

गैरुपालिका तथा गौरीगञ्ज गैरुपालिकामा रहेका अपार्टमेन्ट धमलाले दुर्घ सय २० जना महिलाहरूलाई

डिनिटी किट्स प्रदान गरेको न्याय तथा विकासका

लागि सामाजिक सञ्जालका अध्यक्ष शेरमान बुढाथोकी लगायतले उक्त सामग्री हस्तान्तरण गरेका थिए।

गोठालाई एउटै बनाएर भेडा पाल्ने गरेका छन्- स्थानीयले। चरनको पनि अभाव छ, तस्करपछि दोस्रो चुनौति धाँसको हो- गोपालले भ्रन्ति- जिल्लामा खाली जग्गा प्रशस्त छ, त्यसलाई धाँसै मैदान बनाउने नीति सरकारले लियो भने हाली जस्ता पशुपालकलाई फाइदा हुन्छ।

भेडालाई हैजाको प्रकोपले समेत सताउने गर्दछ। कहिलेकाहिं बिरामी भए पशु चिकित्सक पाइदैन, परम्परागत विश्व प्रयोग गर्नुपर्दछ। एउटा विरामी भए अरुलाई पैनि सताइहाल्ने भएकाले रोग नियन्त्रण चुनौति दुने भेडापालक बताउँदछन्।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए। विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि १२ जानूरी तामाड र प्याडायात्राकी अभियन्ता प्रकृति न्यौपालेने नुनः प्रयोग गर्न निल्ने सेनेटरी प्याड गर्ने तरिका र यसको फाइदाको विकासका सामग्रीहरूलाई जानकारी दिए।

विकिको चरन भएको ठाउँमा जमिन मल्दै धुन्छ। सामुदायिक विनामीहरू राजिका देखि

पूर्वज्ञाल

सम्पादकीय

जटिलता कम गर्न लागौं

भाषामा कोरोना संक्रमणका कारण आइतबार एकजनाको मृत्यु भएको छ । कन्काई नगरपालिका-४ का एक व्यक्तिको मृत्यु भएसँगै संक्रमणबाट ज्यान गुमाउनेको संख्या भाषामा सात पुगेको छ । यसैगरी देशभरमा आइतबारसम्मको आधिकारिक तथ्यांक अनुसार चार सय उनन्तीस जनाले ज्यान गुमाएका छन् । असोज लागेयता देशभरमा औशत आठ जनाले यसकै कारण जीवन गुमाउनु परेको अवस्था र संक्रमणको बढ्दो दर आम नेपालीकै लागि भयपूर्ण छ । अनि पनि नेपालीको दैनिकी र आनीबानीमा सुधार आएको छैन । संक्रमण दरको तुलनामा निको हुने दर न्यून रहेको र संक्रमितमध्ये गम्भीर अवस्थामा जानेको संख्या बढ्दै गएको कारणले सबैलाई सोचन बाध्य बनाउपर्छ ।

पछिल्लो तथ्यांकले देशभर सक्रिय संख्या उल्लाइस हजार नाथेको छ । यही अवधिमा रहेका संक्रमितको प्रतिशत भण्डै छब्बीस छ भने भुटानमा चौबीस दशमलव सात, बंगलादेश, भारत, अफगानिस्तान, माल्दिव्स, श्रीलंका हुँदै सबैभन्दा कम पाकिस्तानमा दुई दशमलव चाँच प्रतिशत रहेको छ । यसले समेत सार्क मुलुकमध्ये नेपाल सर्वाधिक जोखिममा रहेको देखाएको छ । स्वास्थ्य विभागका विज्ञ तथा चिकित्सकहरूले पनि पहिला देखिएको संक्रमणको तुलनामा कोरोना भाइरसको प्रकृति बदलिएको बताएका छन् । संक्रमित र मृत्युदर बढ्दै जानुका पछि हामीकहाँ स्वास्थ्य सेवाको पूँच र उपचार नहुनु नै मुख्य कारक रहेको जानकारहरू नै बताउँछन् । जुन कुरा दिनहुँका घटनाहरूले सिद्ध गरिरहेका छन् र मृत्यु दरको बढ्दो ग्राफले पनि पुष्टि गर्दैछ ।

नेपालमा त्यही अवधिमा भण्डै चौबन्न हजार जनाले कोरोनालाई जितेका छन् । तर, यो संख्या सार्क राष्ट्रमध्येको सबैभन्दा कम हो । पाकिस्तान निको हुने देशको सुचीमा सबैभन्दा माथि अर्थात् ४५.४ प्रतिशत छ भने त्यसपछि श्रीलंका ४४.४, माल्दिव्स २६.६, अफगानिस्तान २३.२, भारत २२.१, भुटान ७४.३, बंगलादेश ७४.८ र नेपालमा ७३.४ प्रतिशत मात्र छ । अन्य देशमा संक्रमितहरूबाट विशेष औषधि खुवाइने गरेकोले निको हुने दर बढिरहेको हुनसक्ने चिकित्सकहरू बताउँछन् । तर, हामी कहाँ न संक्रमणको पहिचान गर्न सहज छ, न त स्वास्थ्य सावधानी अपनाउन आम नागरिक सचेत भइरहेका छन् । आज पनि भीडभाड उत्तिकै छ, अनावश्यक आवागमन बढिरहेको छ, स्वास्थ्यको मापदण्डको पालना नगेन समूह त्यक्तिकै छ । सरकारी संयन्हरूले नै स्वास्थ्य सुरक्षाको मापदण्डको पालना नगरेको अवस्थामा जटिलता घट्दै कुरै भएन । यसकै परिणाम हो कि अवस्था जटिलतातर्फ जाँदैछ, निको हुने दर घट्दै छ, मृत्यु दर बढ्दैछ । यसलाई रोक्ने नै हो भने प्रत्येकले सावधानी अपनाएर मापदण्डको पालना गर्नेपर्छ । अन्यथा सार्क मात्र होइन विश्वकै तथ्यांकलाई उछिल्ने निश्चित छ ।

कहिले होला कोरोनाको अन्त्य ?

उदय मैनाली

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) महामारी फैलिएको पनि महिनाहौं भइसक्यो । तर, यो महामारीले विदा लिने सकेत अहिलेसम्म देखाएको छैन । यस महामारीको लागि भाइरसको अवस्था र संख्या बढ्दै जान्छ भन्ने मन मित्रिकमा यही प्रश्नले डेरा जमाएको छ । सन् २०२० को शुरुदेखि यस विवरका होको मानिसको जिज्ञासाको विषय बनेको कोरोना महामारी समग्रमा मानव जाति र मानव सभ्यताका लागि चुनीतिको विषय बनेको छ । यसको उचित र सतोषजनक अवतरणको प्रतिक्रिया छ समग्र विश्व ।

यस प्रकारका विश्लेषण र धारणा खासै प्रमाणित र सत्य सावित हुन नसकिएको अवस्थामा यस प्रकारका धारणाहरूलाई राजनीतिक टिप्पणी मात्र भन्दा फरक नपर्ने कातिपयको तर्क रहेको छ । साथै एउटा निश्चित रूप गरेरपछि आफै यस महामारीले छाडै जान्छ भन्ने कातिपयको बुझाउ पनि यथार्थमा असत्य नै सावित भयो ।

बटलर विश्वविद्यालयका पब्लिक हेल्थ स्पेशियलिटी सहप्रायापक ओग्बो-नाना आमेनिको विचारमा पनि कुनै पनि फ्लू चिसो मौसममा शुरू भएर गर्मी मौसममा अन्यत्य हुन्छन् । तर, यहाँ त समर सिजन सकिएर विन्टर सिजन विले बैला भयो । तर, दिनानुदिन भन्न बद्दो क्रममा रहेको यस महामारीले अझ कतिको ज्यान लिने हो हरेक बाँची छैन । यस बाँक अफिकी मुखुकहरूमा पनि संक्रमण देखिनुले यस भाइरसलाई तातो बाचिसोले त्यत फरक पाल्स भन्ने अवस्था अवस्था छैन । बरु विज्ञहरूले सरकारहरूलाई दिएको सुभाव बमोजिम स्वास्थ्य सञ्चालनमा यसपर्द डकडाका साथ पालना गर्दै हामी दैनिक व्यवहार र आनिबानीमा चलाखीपूर्ण सुधार गरेमा

र प्रयोग गर्न करिब एक वर्षभन्दा बढी तै लाने देखिन्छ । किनारी खोपको दिकास अझै पनि नेपाली चरणमा हु । बीबीसीमा उल्लेख भएर अनुसार कम्पियमा १२ देखि १८ महिनासम्ममा खोप विकास र परीक्षण भए पनि यसको आमस्तरमा पुस्त अवस्था पनि अक्तै वर्त दिन लाग्छ । अर्को दूलो उपाय भनेको रोग प्रतिरोध क्षमता बढाउनु हो । केही विज्ञहरूका अनुसार अझै केही वर्ष यो संक्रमण कायम रहेन हो भने मानव शरीरमा यसको प्रतिरोधी क्षमता स्तर बढाउनु हो । तर, त्यतिवेसम्ममा यो महामारीले धेरै मानिसको ज्यान दिसकेको हुनेछ ।

बरु तेस्रो उपायको रूपमा रहेका मानिसको दैनिक व्यवहार र आनीबानीमा परिवर्तन गरेर यस महामारीको संक्रमणबाट धेरै हृदयसम्म बच्न निर्णय भए यस उपायले केही हृदयसम्म हामीलाई यस भाइरसलाई बाचाउन मदृग गर्दछ । तर, यो विचार विधि नभएर रोकथाम गर्न भयो तो दिवकर हो । यस बाँक अर्को विकास र सञ्चालनमा यसको उचित र उच्च सरकारको अपनाउन सके यो भाइरसलाई बचाउन चाहन्ने अन्यत्य अपरिहार्य छ । यस संक्रमणको आयु अतिकारक सकैते दृश्यकै यस्तै नै हो भनेर कसैले यकिन गर्न सकेको छैन । तथापि यसलाई नियन्त्रण गर्न सम्भव रहेको र दिगो समाधानका दिशामा विश्व कै ध्यान आकृष्ट भएको अवस्था छ । यो विश्व मानवका लागि ज्वलन्त विषय हो र यस ज्वलन्त विषयमा सबैको ज्वलन्त प्रश्न भनेको यसको अन्यत्य कहिले हुने हो ? भन्ने नै रहेको छ ।

इतिहासलाई फर्केर हेर्दा विगतमा दुई हजार वर्षपात्र त्येग रोगको महामारी संसारले खेपेकै हो । त्यस्तै अठाहौं शताब्दीको मध्यतिर विचारले यसलाई पनि महामारीको रूप रिकैको हो । सन् १९१८ मा फैलिएको इफल्टु-एजा महामारीपछि पनि क्वारेन्टाइन, सामाजिक दूरी जस्ता शब्द अभ्यासमा आएकै हुन् । विगतका यस्ता महामारीको अन्यत्य भए भैंस कोरोना महामारीको पनि अन्यत्य होला त ?

विगतका महामारी नासिए जस्तै यसपटको महामारी पनि नासिएला नै तर कोरोना महामारीलाई स्वास्थ्य विज्ञानले भन्दा पहिले मानिसले सामाजिक तरबले नष्ट गर्न सक्छन् । यसको खोप वा औषध अर्थात् भाइरसको पनि नासिएलाई यसपर्द रुक्मिणीमा भन्न छाडी दिनेछ । यसले गर्दा मानिसको रोग प्रतिरोध क्षमता कोरोना भाइरसको अपनाउन आवश्यक र बुझाउनु चाहन्ने अन्यत्य अपरिहार्य छ ।

मानिसहरूमा उत्पन्न नैश्याश्यात र थकानले सामाजिक र मनोवैज्ञानिक असरहरू देखिन थालेको परिवर्थितमा यसप्रायमा तुम्बाहाम्फेले राजनीतिमा दिएपछि आठ महिनादेखि रिकैको छ । सो पदमा उत्पन्न अर्थात् भुक्तुपूर्छ र यो पनि शक्ति वासना नै हो यो कुरा प्रतिक्षमामा रहेको नेपालीहरूको आगार्ड शिर भुक्तुकाउन, आफूलाई राष्ट्रानामको धोषित गर्नु । यस्तै विकृत मानविकता राजनीतिमा शक्ति वासना पाल्ने राजनीतिक पार्टीको योग्यताको अन्यत्य होला त ?

मानिसहरूमा उत्पन्न नैश्याश्यात र थकानले सामाजिक र मनोवैज्ञानिक असरहरू देखिन थालेको परिवर्थितमा यसप्रायमा तुम्बाहाम्फेले राजनीतिमा दिएपछि आठ महिनादेखि रिकैको छ । सो पदमा उत्पन्न अर्थात् भुक्तुपूर्छ र यो पनि शक्ति वासना नै हो यो कुरा प्रतिक्षमामा रहेको नेपाली योग्यताको अन्यत्य होला त ?

राजनीतिमा शक्ति वासना

ओम आचार्य

ग्रहणमा अधिक जोडेपछि 'अधिग्रहण' र यो शब्दले आफ्नो स्वामित्वमा रहेका कुनै पनि वस्तु सरकारले ग्रहण गर्न सक्छ । त्यस्तै नायकमा अधिजारिपछि 'अधिनायक' यसले पनि त्यस्तै अर्थ दिँछ । सबै क्षेत्रमा राजनीतिमा अर्थनीतिमा, शिक्षानीतिमा, सञ्चारनीतिमा अरु सबैको नायकत्वले हरण गरेर आफैले नायकत्वले ग्रहण गर्नु नै अधिनायक भनिन्छ । यसलाई सर्वसत्तावाद भनेर बुझ्दा पनि हुन्छ ।

बर्तमान अोली सरकार यही बाटोमा अग्रसर हुँदैछ । प्रधानमन्त्री ओलीको यो पथले राष्ट्रमा अस्त्रवस्तालाई निम्नो दिन्छ र यसको नैतिक अर्थात् भाली ओलीपछी आपूर्य र आफौ सरकार स्थापित गर्नुभद्रा पनि नै त्यस्तै नायकमा अधिनायक यसलाई धेरै देखिँदैछ । अहिलेको नेकपा सरकारको अपनाउन आवश्यक र दर्शनाले राजनीतिमा शक्ति वासना पाल्ने राजनीतिक पार्टीको योग्यताको अन्यत्य होला त ?

राजनीतिमा शक्तिको वासना पाल्ने मनिस भौमीकै त्यहाँ वासना बाटून र दूरी देखिँदैछ । यस्तै विकृत मानविकता राजनीतिमा शक्ति वासना पाल्ने राजनीतिक पार्टीको योग्यताको अन्यत्य होला त ?

ए

